ULTIMA ORĂ

Comunicatul marelui cartier general francez

Frontul dela Vest unde se vede pădurea Warndt ocupată de trupele franceze

Paris, 17 (Rador). — Comunicat oficial dat în seara zilei de 17 Septembrie:

„Nimic de semnalat.

Activitatea aviației a fost redusă din cauza condițiunilor atmosferice".

D. Daladier vizitează trupele pe front

Succesul avioanelor de vânătoare

Paris, 17 (Rador). — „Le Matin" scrie: D. Daladier, președintele consiliului de miniști, însoțit de generalul Decamp, directorul cabinetului militar, și de un ofițer de ordonanță, a plecat pe front.

Pe linia Maginot, d. Daladier a vizitat trupele care participă la acțiune.

Comunicatul francez nr. 15 nu cuprindea nici un nume de localitate sau regiune, dar prezenta totuși un puternic interes și iată de ce: el aduce un omagiu acțiunii avioanelor noastre de vânătoare, care au respins avioanele inamice ce pronunțaseră un atac la mică înălțime asupra primelor noastre linii. Atacul la înălțime mică îngăduie folosirea în modul cel mai eficace a armei aeriene, aruncându-se bombe împotriva tranșeelor, terasamentelor și adăposturilor și trăgându-se cu mitralierele împotriva soldaților.

Avioanele de vânătoare au scutit deci infanteria de amenințarea unui adevărat ciclon, scurt dar impresionant. Frumos succes, povestit în zece cuvinte, dar cuprinzând o foarte prețioasă lecție tehnică.

Primul ministru pe frontul din Saar

Paris, 17 (Rador). — D. Daladier a plecat eri la ora 13 să viziteze frontul din Saar. El s'a înapoiat astăseară, Duminică, la ministerul de război. Pozițiile pe care le-a vizitat sunt acelea care au dus de curând trupele noastre pe teritoriul german.

Comunicatul comandamentului superior al armatei germane

Berlin, 17 (Rador). — Comunicatul comandamentului superior al armatei germane spune:

Curățirea Galiției orientale a continuat în ziua de 16 Septembrie. Lembergul este acum încercuit din trei părți și retragerea spre sud este tăiată forțelor polone între Lemberg și Przemysl.

La nord de vărsarea Sanului, trupele germane își continuă înaintarea în direcția Lublin. Localitatea Deblin a fost ocupată. O sută de avioane neatinse au căzut în mâinile noastre.

In apropiere de Wlodawa, la sud de Brest, avantgardele trupelor venite din Prusia Orientală, din Silezia superioară și din Slovacia s'au împreunat.

Bătălia pentru regiunea Kutno continuă în mod normal. Din partea de vest, trupele germane au și înaintat în Kutno. Fluviul Brzesc a fost trecut în direcția nord.

Varșovia este încercuită de aproape. Pentru a cruța populația capitalei polone de suferințele ulterioare, armata germană a încercat să convingă pe comandamentul militar al Varșoviei de inutilitatea rezistenței. Comandantul militar polon la Varșovia a refuzat totuși să primească pe ofițerul german.

O încăierare a detașamentelor polone răzlețe de a se strecura spre sud, prin Siedlce, a eșuat și o considerabilă pradă de război cuprinzând 80 tunuri, 6 care de asalt și 11 avioane, a căzut în mâinile trupelor germane, care au mai făcut și 12.000 de prizonieri.

In ciuda timpului care continuă să rămână rău, forțele aeriene și-au continuat activitatea, mai ales la est de Vistula, unde au fost bombardate concentrări de trupe și coloane în marș, în așa fel încât adversarul este împiedecat de a pune ordine în formațiunile care se retrag.

Posturile de radio din Vilno și din Baranowicze au fost distruse de atacurile aeriene.

Pe frontul de vest, inamicul a încercat câteva operații locale în apropiere de Zweibruecken și a suferit pierderi considerabile. Un balon captiv advers a fost doborît. Atacuri aeriene contra teritoriului Reichului n'au avut loc.

Trupele germane au cucerit citadela Brest Litowsk

Berlin, 17. (Rador). — Agenția DNB transmite;

Citadela Brest Litowsk a fost cucerită de trupele germane.

Au fost făcuți cu acest prilej 600 de prizonieri.

Comandantul Varșoviei trimite un parlamentar la înaltul comandament german

Berlin, 17 (Rador). — Agenția D.N.B. transmite:

Dupăce a refuzat Sâmbătă să primească un parlamentar german, comandantul Varșoviei a întrebat azi înaltul comandament german dacă vrea să primească un parlamentar polon.

Din partea comandamentului german s'a dat comandamentului polon din Varșovia răspunsul că este dispus să primească un parlamentar polon.

Răspunsul dat comandantului Varșoviei

Generalul Czuma, care comandă apărarea Varșoviei

Berlin, 17 (Rador). — Agenția „D. N. B." transmite:

Postul de radio „Deutschland" a comunicat Duminică seară la ora 18 în limba germană și puțin mai târziu în limba polonă răspunsul german dat comandantului orașului Varșovia cu privire la propunerile făcute de parlamentar. Acest răspuns este conceput în termenii următori:

„La cererea adresată de dv. comandantului șef al armatei germane, răspundem: parlamentarul pentru evacuarea Varșoviei de către populație, cum și reprezentanții corpului diplomatic pentru evacuarea Varșoviei de către corpul diplomatic și de coloniile străine, sunt așteptați, fiecare în câte un automobil, în ziua de 17 Septembrie orele 22 (ora Europei Centrale), pe șoseaua Praga-Minsk-Mazowiecki, în dreptul avantgardelor germane.

Automobilele parlamentarilor vor trebui să arboreze drapele albe bine luminate și farurile trebue să fie toate aprinse.

Dinspre partea polonă, trebue să se aibă grijă ca la 2.000 de metri spre dreapta și spre stânga șoselei să domnească o completă încetare a focului.

Dinspre partea germană se va avea grijă deasemenea ca focul să înceteze în acest loc.

Primirea acestui comunicat trebue să fie confirmată de Varșovia la ora 17.30".

—oXo❖oXo—

Din străinătate

● **Belgrad, 18 (Rador).** — D. Țințar Markovici, ministrul afacerilor străine a fost decorat cu ordinul „Vulturul Alb", clasa treia.

● **Washington, 18 (Rador).** — **D. Cordell Hull, ministrul afacerilor străine, a avut, Duminică după amiază, o importantă conferință cu principalii săi colaboratori.**

Scopul conferinței a fost de a pune în curent pe președintele Roosevelt cu situația internațională, pe măsură ce se primesc rapoarte din străinătate.

Un protest al corpului diplomatic din Polonia contra bombardării orașelor deschise

Krzemieniec, 17 Sept. — Agenția telegrafică polonă „Ate" anunță:

In cursul alarmei și a bombardării orașului, corpul diplomatic s'a întrunit într'un adăpost contra atacurilor aeriene, sub președinția nunțiului apostolesc Monseniorul Cortesi.

S'a hotărît să se trimită, prin intermediul guvernelor respective, un protest împotriva bombardării acestui orășel deschis, neposedând nici un obiectiv militar și locuit exclusiv de civili. In protest se insistă asupra faptului că aviația germană știe că corpul diplomatic își are reședința la Krzemieniec, pentrucă a fost informată de acest lucru prin intermediul ministrului Olandei, care reprezintă interesele Germaniei în Polonia.

Membrii corpului diplomatic, cari au văzut ravagiile pricinuite de bombardamentul de azi, și-au exprimat indignarea pentru asemenea metode întrebuințate de aviația germană.

APELUL DIFUZAT DE POSTUL DE RADIO DIN LWOW

Krzemieniec, 17 Sept. — *Agenția telegrafică polonă „Ate" anunță: Postul de radio polon din Lwow a difuzat azi un apel către națiunile civilizate, arătând metodele barbare de luptă întrebuințate de germani. Apelul declară că aviația germană distruge nu numai obiectivele militare, dar lansează, cu premeditare, bombe incendiare asupra orașelor și satelor. Spectacolul pe care-l oferă Polonia centrală și de Sud, e înfiorător.*

La Varșovia a fost bombardat și centrul orașului, incendiat palatul primăriei și teatrul național.

Orașul Siedlce a fost distrus.

La Lublin a ars centrul orașului, care prezenta o mare valoare istorică.

Polonia numără multe mii de victime, morți și răniți, printre populația civilă.

Aviația germană bombardează populația evacuată, atacând chiar automobile și căruțe izolate.

Președintele republicii, ca și guvernul polon se află pe teritoriul Poloniei

O precizare a ambasadei polone dela Paris

Paris, 17. (Rador). — Agenția Havas transmite:

Ambasada Poloniei desmite categoric afirmațiile făcute în discursul ținut astănoapte de d. Molotov, care a spus că guvernul polon nu s'ar mai găsi pe teritoriul republicii polone.

Ambasada constată că președintele republicii, ca și guvernul polon, se află pe teritoriul Poloniei.

Pe de altă parte, ambasada comunică:

TRUPELE RUSEȘTI S'AU CIOCNIT DE REZISTENȚA POLONA

Trupele rusești au trecut azi dimineață frontiera Poloniei în apropiere de Polodczno și s'au ciocnit de rezistența imediată a trupelor polone.

Anglia studiază evenimentele din Polonia

Londra, 17 (Rador). — Redactorul parlamentar al lui „Press Association" scrie:

„Ministerul afacerilor străine studiază foarte atent rapoartele asupra evenimentelor din Polonia, așa cum se prezintă ele în lumina intervenției sovietice.

Se așteaptă informații complete și precise dela reprezentanții diplomatici ai Angliei la Moscova și în alte capitale".

★

Londra, 17 (Rador). — **După redactorul diplomatic al agenției „Reuter", în cercurile diplomatice din Londra se crede că noua situație la care a dat loc intrarea trupelor sovietice în Polonia ar trebui să fie examinată cât mai serios înainte de a se face vreo previziune asupra consecințelor și efectelor posibile ale acestui act în viitor.**

Deocamdată însă, un lucru este clar pentru toată lumea: că o nouă sarcină a căzut pe umerii trupelor polone, care luptă cu atâta eroism.

Consfătuiri între d-nii Chamberlain și Halifax

Londra, 17 (Rador). — **D-nii Chamberlain și Halifax au avut consfătuiri toată ziua de Duminică, pentru a examina situația creată prin acțiunea rusă în Polonia.**

Au mai avut loc și alte consfătuiri ministeriale.

★

Londra, 17 (Rador). — Corespondentul diplomatic al Agenției „Reuter", anunțând că d-nii Chamberlain și Halifax au avut astăzi îndelungi consfătuiri și că membrii guvernului englez au avut o importantă reuniune, adaugă:

Nu trebue, totuși, să ne așteptăm a cunoaște reacțiunea oficială față de evenimentele foarte recente, până când guvernul nu va fi primit ample informațiuni asupra tuturor circumstanțelor intrării trupelor sovietice în Polonia și până ce nu va fi avut prilejul să discute situația cu guvernele francez și polon.

Pentru moment lipsesc orice informații demne de încredere cu privire la atitudinea guvernului polon însuși. In cercurile polone domnește convingerea că Polonia nu va declara război Uniunii Sovietelor, cum a făcut față de Germania.

Se pare că mai există deasemenea oarecare îndoială asupra locului în care se găsește guvernul polon. Dacă guvernul polon a trecut în România, este evident că el nu poate funcționa și, nici nu poate continua să existe dacă se află într'o țară neutră.

Se consideră aci că toată aceasta chestiune este obscură și delicată, și este la fel de posibil să se tragă din ea concluzii pesimiste sau să se formeze o părere mai moderată, ambele ipoteze putând avea egale justificări. Situația se desfășoară atât de repede, încât în curând se vor arăta, fără îndoială, perspective mai clare".

O declarație a șefului interimar al laburiștilor englezi

Londra, 17 (Rador). — **D. Greenwood, șeful interimar al opoziției laburiste din Camera Comunelor, a făcut unui reprezentant al agenției „Reuter" o declarație, spunând între altele:**

Toată lumea va fi profund impresionată de știrea intrării armatei sovietice în Polonia.

Motivul invocat de Uniunea Sovietelor mi se pare cu totul insuficient și nu este justificat în nici un fel.

Repercusiunile acestei mișcări nu pot fi încă prevăzute și orice presupuneri ar fi zadarnice. Un lucru însă e sigur: că, orice s'ar întâmpla, asigurarea dată Poloniei de Marea Britanie va fi îndeplinită. Libertatea Poloniei este un simbol al tuturor speranțelor care ne sunt scumpe, adică: răsturnarea finală a tiraniei și eliberarea forțelor democrației. Dacă Polonia este sdrobită temporar, ea se va ridica din nou cu glorie, însemnând învingerea dictaturii și stabilirea permanentă a libertății în lume.

Un comentariu autorizat german

Berlin, 17 (Rador). — Agenția DNB transmite:

„Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz" scrie:

Prigonirile îndreptate împotriva populației germane din provinciile occidentale ale Poloniei și care au dat în cele din urmă Reichului german motivul de a contra-ataca, și-au găsit acum în provinciile orientale ale Poloniei o paralelă tristă și rușinoasă.

In adevăr, elemente ale rușilor albi și ucrainienilor cari locuiesc aceste regiuni au văzut refuzându-li-se timp de 20 de ani drepturile la viață și dreptul de a avea o patrie.

Și aci slaba pătură polonă a încercat prin terorism desnaționalizarea și expulzarea populației indigene, precum și ștergerea caracterului etnic al acestor regiuni. Atrocitățile săvârșite de armata polonă în retragere au făcut să se reverse paharul suferințelor, acestor populații, care numără mai multe milioane de oameni.

Moscova a luat azi dimineață hotărârea de a nu mai privi fără să acționeze acest fel de a proceda. Rușii au trecut frontiera pe care puterile occidentale le-au impus-o în 1920, ca să ia subt protecțiunea lor grupurile etnice de ruși albi și ucrainieni și să prevină astfel haosul în aceste regiuni, dat fiind că Polonia nu mai poate fi considerată acum ca un stat de ordine.

In aceste împrejurări, trebuie să se reamintească faptul că la Brest Litovsk populația Rusiei Albe și ucraineană din imperiul țarilor n'a crezut niciodată că va fi pusă subt jugul polon. Faptul n'a fost determinat decât de stațe care odinioară au făcut propagandă pentru liberarea și dreptul de liberă determinare al popoarelor. Germania ține bine minte acest eprocedeie politice și le reamintește în acest moment.

Un comunicat al ambasadei polone din Londra

Londra, 17 (Rador). — **Ambasada Poloniei comunică:**

In ziua de 17 Septembrie, la ora 4 dimineața, trupele sovietice au trecut frontiera în mai multe locuri și s'au isbit imediat de o viguroasă rezistență polonă. Lupte s'au desfășurat în deosebi în regiunea Molodczag, lângă frontieră.

Pretextul guvernului sovietic pentru a justifica actul de agresiune este că guvernul polon ar fi încetat de a exista și ar fi părăsit teritoriul polon, lăsând populația polonă fără apărare în afara zonei de război cu Germania.

Guvernul polon n'ar putea să înceapă vreo discuție asupra pretextului inventat de guvernul sovietic pentru a justifica încălcarea frontierei polone. Guvernul polon, responsabil față de președintele republicei și față de parlamentul național legal ales, continuă să-și îndeplinească funcțiunile pe teritoriul polon și să ducă, prin toate mijloacele ce sunt în puterea sa, războiul contra agresorilor germani.

Prin actul de agresiune directă de azi dimineață, guvernul sovietic a violat în chip flagrant pactul de neagresiune ruso-polon încheiat la Moscova la 25 Iulie 1932, prin care cele două părți se angajau reciproc să se abțină dela orice act de agresiune. In plus, la 5 Mai 1934, prin protocolul semnat la Moscova, pactul de neagresiune de mai sus a fost prelungit până la 31 Decembrie 1945. Prin convenția încheiată la Londra la 3 Iulie 1933, Uniunea Sovietelor și Polonia s'au pus de acord asupra definirii agresiunii, care caracterizează limpede ca act de agresiune orice atingere adusă teritoriului uneia din părțile contractante de către forțele armate ale celeilalte. In plus, ele s'au pus de acord asupra faptului că nici o considerație de ordin politic, militar, economic sau de altă natură nu poate în nici un caz să servească de pretext sau de scuză unui act de agresiune.

Prin actul de agresiune de azi dimineață, guvernul sovietic s'a condamnat el însuși să fie considerat ca violator al angajamentelor sale internaționale, în contradicție cu toate principiile morale pe care Rusia pretinde că își întemeiază politica externă dela admiterea ei în Societatea Națiunilor.

ORA 12

Comunicatul oficial al marelui stat major al armatei roșii

Moscova, 18 (Rador). — Agenția „Tass" transmite următorul comunicat oficial al marelui stat major al armatei roșii muncitorești și țărănești cu privire la operațiunile din ziua de 17 Septembrie:

„In dmiineața zilei de 17 Septembrie trupele armatei roșii muncitorești și țărănești au trecut frontiera pe toată linia occidentală dela Dvina occidentală (frontiera dintre U. R. S. S. și Letonia) până la fluviul Nistru (frontiera dintre U. R. S. S. și România).

Respingând slabele trupe de avangardă și rezerviști ai armatei polone, trupele sovietice au atins în seara de 17 Septembrie următoarele poziții: la nord, în Rusia albă occidentală, orașul Glubokoe, stațiunea Parafianovo și au ocupat nodul de cale ferată Molodeczno și orașul Volojin.

In direcția Baranovicz, unitățile armatei roșii au forțat fluviul Niemen și au ocupat Korelice, Mir, Polonecka, nodul de cale ferată Baranovicz și localitatea Snov.

La sud, în Ukraina occidentală, trupele sovietice au ocupat orașele Rowno, Dubno, Zbaraj, Tarnopol și Kolomea.

Aviația sovietică a doborît 7 avioane de vânătoare polone și a constrâns să aterizeze 3 avioane de bombardament grele, ale căror echipagii au fost arestate.

Pretutindeni populația primește trupele armatei roșii cu bucurie.

Nota Poloniei către Italia

Roma, 18 (Rador). — Generalul Dlugoszewski, ambasadorul Poloniei, s'a prezentat eri la palatul Chigi, unde a remis contelui Ciano o notă a guvernului său, prin care guvernul italian este informat că teritoriul polon suferă o agresiune neprovocată din partea trupelor sovietice.

Japonia și acțiunea Rusiei în Polonia

Tokio, 18 (Rador). — Agenția Domei transmite:

Toată presa japoneză, cu excepția celei oficioase, publică știri din Berlin și Moscova cu privire la intrarea trupelor sovietice în Polonia, după ce trecuseră frontiera Duminică dimineață.

Din cauza Duminicii nu sunt încă comentarii oficiale. Unele ziare au consacrat acestui eveniment ediții speciale.

Luptă in fața Lublinului

Berlin, 18 (Rador). — Agenția D.N.B. transmite:

Armata polonă înfrântă se descompune din ce în ce.

Trupele germane înaintează către localitățile Drohobyer, Magierow și Krasnystaw.

In fața Lublinului se dau lupte.

Retragerea trupelor polone a fost tăiată la est de Lublin.

Un tren a ciocnit un autobuz lângă Ierusalim

25 morți și 5 răniți

Ierusalim, 18 (Rador). — O ciocnire s'a produs la trecerea de nivel dela Ramleh, pe șoseaua dintre Ierusalim și Tel Aviv, între un tren și un autobuz.

Sunt 25 morți și 5 răniți.

Autobuzul a luat foc, arzând complet.

Un nou guvern central in China

Peking, 18 (Rador). — D. Wang-Kemin, președintele guvernului provizoriu, a plecat cu avionul la Shanghai, unde va avea o întrevedere cu d. Wang-Cing-Wei, cu privire la planul japonez asupra constituirii unui nou guvern central în China.

D. Wang-Kemin a declarat că în noul guvern chinez vor intra opt membri ai guvernului din Peking.

Mareșalul Smigly Rydz n'a demisionat

Kuty, 18 (Rador). — **Agenția PAT desminte știrea prin care se pretinde că mareșalul Smigly Rydz ar fi demisionat.**

—xXo●oXx—

Rusia neutră față de Norvegia

Oslo, 18 (Rador). — **Ministerul afacerilor străine anunță că d. Molotov a remis însărcinatului cu afaceri al Norvegiei la Moscova o notă prin care se declară că Sovietele vor continua politica lor de neutralitate față de Norvegia.**

—oXo❖oXo—

Două avioane britanice doborâte de un submarin german

Berlin, 17 (Rador). — **Agenția D. N. B. transmite:**

Un submarin utilizat în războiul comercial anunță că la 14 Septembrie, în timp ce proceda, potrivit ordinului, la cercetarea vasului englez „Canadhead", turnurile submarinului a doborît două avioane britanice, aparținând vasului port-avioane „Ark Royal", care atacaseră submersibilul. Submarinul a salvat doi ofițeri englezi supraviețuitori.

—oXo❖oXo—

Familia mult regretatului Alexandru Alessiu mulțumește călduros d-lui Prim-Prezident al Inaltei Curți de Casație și Justiție, d-lor Prezidenți și d-lor Consilieri, precum și tuturor prietenilor, rudelor și cunoscuților, cari, prin prezența lor prin flori sau în scris, le-au adus o mângâere la pierderea ce au suferit prin moartea iubitului lor

Alexandru Alessiu

CARAMIDARIA ORAȘULUI s. a. și ARDEALUL s. a. CLUJ

cu profundă durere anunță încetarea din viață a valorosului și neprețuitului lor membru în consiliul de administrație

Dr. Octavian Prie

fost Rector și Profesor la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale, fost Secretar general la Rezortul Instrucțiunii Publice, fost membru al Comisiei de Unificare și membru al diferitelor instituțiuni culturale, fost vice-președinte al Camerii Deputaților, fost senator, decorat cu mai multe ordine

întâmplată în ziua de 12 Septembrie 1939, ora 1.

Inhumarea rămășițelor pământești, s'a făcut la Cluj, în ziua de 14 Septembrie 1939, ora 3 p. m., dela locuința defunctului, Strada Biserica Ortodoxă No. 18.

Cluj, la 14 Septembrie 1939.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Consiliile de Administrație
8705

✝

In veci nemângâiați: Constanța, soție, Ion, Tudor și Dobrița, frați și soră, Nicolae Cojocaru cumnat, cu copiii, familiile Alexandru Alecu, Andrei Avram, Dan Alecu, Corneliu Alecu, Stoica Boeru, D. Ghețu, cum și celelalte familii înrudite, au durerea de a face cunoscut pierderea scumpului și neuitatului lor

NICOLAE I. GHEȚU

AVOCAT

în etate de 56 de ani

încetat din viață după o scurtă suferință, în ziua de 17 Septembrie 1939.

Inmormântarea va avea loc Marți 19 Septembrie, orele 3 d. a. Cortegiul va porni dela catedrala episcopală din Constanța la cimitirul Eternitatea.

Rugați-vă pentru el. 11

✝

Doamna Henriette Colonel Popovici, Domnul și Doamna Căpitan F. Galeno, Domnul și Doamna Ion Popovici, Domnul Doctor Titel Popovici, Doamna Ana-Maria Popovici, Domnișoara Maria-Eugenia Popovici, sdrobiți de durere, anunță rudelor, prietenilor și cunoscuților încetarea din viață a soțului și tatălui lor

COLONEL

Ion Popovici

decedat la 17 Septembrie 1939, în vârstă de 69 de ani.

Ceremonia funebră s'a oficiat în ziua de 18 Septembrie a. c., orele 17 precis, la Crematoriul Cenușa, calea Șerban Vodă. 10